

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségébe tartozó egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“-NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11-13. Telefon: József 6-70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is

Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Az Országos Állatvédő Egyesület

tagjainak szíves figyelmét felhívjuk lapunk mai mellékleteire.

Küldünk egy felhívást, melyben 1914. évi *Gyermeknaptárunkat ajánljuk, hogy abból minél többet rendeljenek.*

Küldünk egy utalványlapot, hogy azzal t. tagjaink a tagsági díjat az 1914. évre befizethessék.

Végre kérjük tisztelt tagjainkat, hogy jó ügyünknek minél több hivat, *de ki-ki legalább egy új tagot* toborozni szíveskedjék egyesületünknek.

Együttal kellemes karácsonyi ünnepeket kíván tisztelt tagjainak, szövetséges társesületeinek és az „Állatvédelem“ olvasóinak az

Országos Állatvédő Egyesület.

Az Országos Állatvédő Egyesület tisztelt nőtagjaihoz.

2631/1913.

A november hó 12-én tartott ülésen az egyesület válaszmánya egyhangulag kimondotta, hogy az egyesület megbizottainak sorába az egyesület nőtagjai közül jelentkezők is felvehetőek.

Mivel a „megbizott“-ak intézménye már mintegy egy év óta áll fenn, és annak lényege, céljai és működése iránt egyesületünk minden tagja az egyesületi közlöny, válaszmányi ülések és „megbizott“-ak értekezletei nyomán kellő tájékozással bírhat, a további fejtegetéseket mellőzhetőnek tartjuk és felkérjük tisztelt nőtagjaink közül azokat, akik a megbizott tisztségre vállalkoznak, hogy mellékelt levelező lappal vagy levélben jelentkezni szíveskedjenek.

Egyelőre a „megbizottak“ működése csak arra terjedne ki, hogy minden állatkinzási esetben, vagy ha valamely állatot baleset ér, nyomban rendőri közeghez fordulnának és annak figyelmét a fennforgó esetre felhívják és megfelelő intézkedésre felkérnék.

Minden jelentkezés felett a válaszmány a jelentkezési lap beérkezését követő legközelebbi válaszmányi ülésen határoz.

Az Országos Állatvédő Egyesület nevében

Fodor Árpád s. k. marosi Máday Izidor s. k.
áll. főgimn. tanár, főtítkár. ny. min. tanácsos, elnök.

Madárvédő előadások vetített képekkel.

2431/1913.

Összes társesületeinknek tudomására hozzuk, hogy a m. kir. Ornithologiai Központ nagyérdemű igazgatója, Herman Ottó úr, kérésünkre késznek nyilatkozott arra, hogy azoknak az állatvédő egyesületeknek, melyek evégből megkereséssel hozzá fordulnak, vetített képekkel kísért madárvédő előadások rendezésére módot ad.

Nevezetesen határozott időre és esetleges kár megtérítésének kötelezettségét kikötvén, kölcsönképpen megküldi az egyesületeknek egy madárvédő előadás megtartásához szükséges vetítő képeket és a képek magyarázatát.

Budapest, 1913. november hó.

Országos Állatvédő Egyesület.

A Munkácsi Állatvédő Egyesület megalakulása.

Folyó hó 7-én folyt le nagy érdeklődés mellett a Munkácsi Állatvédő Egyesület alakuló közgyűlése a munkácsi városháza dísztermében.

Ferstl Hugó buzgóssága hozta létre az új szövetséges társat, mely egyelőre még csak ötven tagot számlál, de szép remények között bontotta ki vitorlát.

Az egyesület lelkes védője, Papp Antal dr. g. kath. püspök, nem jelenhetvén meg, kimentette magát. Az Országos Állatvédő Egyesület képviselőjében Fodor Árpád tanár, főtitkár jelent meg.

Kossey Elek g. kath. főesperes elnökle mellett jelen voltak Bay Gábor polgármester, Várady Gyula országgyűlési képviselő, dr. Nusser Lajos, Ringelhan János, Szalay István, Erdőhegyi Miklós, Porcsalmy Lajos, Szász Emil, Biró István, Kuncs Pál, Mészáros János, dr. Jankovics József, dr. Petrovay Jenő, Fenyő Sándor, Matyasovszky Sándor, Füzesséry Márton, Abrakovich Bertalan, Zahoránszky István, Limbach Ferenc, Szentmiklósy Károly, Gönczy Győző és neje, Hönig Géza, Suba Ervin, Eckstein Dezső, Mecz Gyula, Pavlik Jenő, Ferstl Hugó, Ferstl Mariska, Oesterreicher Sándor, Vozáry Gyula, Velenczey Lajos, Fecskanics Ferenc, Fekete József és az iparostanoncotthon 60 tagja.

Az elnök szép beszédben vázolta az állatvédő egyesület feladatait, melegen üdvözölte az Országos Állatvédő Egyesület képviselőjét és felkérte előadásának megtartására.

Fodor Árpád tanár, főtitkár élénk érdeklődés mellett tartotta meg előadását a hálás közönségnek. Erre az elnök köszönetet mondott az Orsz. Állatvédő Egyesületnek és kiküldöttjének.

Majd Oesterreicher Sándor olvasta föl az alapszabálytervezetet.

Erre az elnök felhívására kimondta az értekezőt

1) hogy a Munkácsi Állatvédő Egyesület megalakul, 2) az alapszabálytervezetet elfogadja, 3) az egyesület a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének tagjai közé lép.

A tisztikar és választmány következőképen alakult meg:

Védnök: dr. Papp Antal g. kath. püspök. Elnök: Kossey Elek g. kath. főesperes. Alelnökök: Taub Gyula v. tanácsnok, dr. Petrovay Jenő v. tanácsnok, Biró István áll. isk. igazgató. Titkár: Ferstl Hugó. Jegyző: Oesterreicher Sándor. Pénztárnok: Limbach Ferenc. Ügyész: dr. Eckman János. Választmány: Berkovics Jenő, dr. Saphir Manó, Bohner Jákó, Hönig Géza, dr. Gáspár Lajos, Bay Gábor, Pavlik Jenő, Gerő József, dr. Blumewitz Gyula, Meisels Herman, Ringelhan János, Veszprémy Sándor, Sütő Kálmán, Günsz Herman, Kossey Elekné, Porcsalmy Lajos, Zsigárdy Flóra, Döbrentei Irén, Nedecz y János, Várady Gyula, dr. Nusser Lajos, Pavlik József, Erdőhegyi Miklós.

Vége az elnök lelkes zárszavai után az értekezőt a legjobb hangulatban s az új egyesület jövőjébe vetett bizalommal oszlott szét.

A természetvédelem nemzetközi kongresszusa Bernben.

Lapunkban ismételve említettük, hogy a svájci kormány a természetvédelem érdekében követendő egyöntetű eljárás céljából november 17-re Bernbe nemzetközi értekezőt hívott egybe.

Az értekezőt képviselve voltak: Németország, Északamerikai Egyesült Államok, Nagybritannia, Oroszország, Belgium, Dánia, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Norvégia, Ausztria, Magyarország, Portugália, Svédország, Spanyolország.

Az értekezőt céljával elsősorban azt tűzték ki, hogy a képviselt államok kiküldötteiből egy nemzetközi szakbizottság alakíttassék, mely gyűjtené a természetvédelmet veszélyeztető esetekről, vagy mozgalmakról szóló adatokat, gyűjtené és közhírré tenné a természetvédelem terén történt mozgalmak és törekvések adatait és arra hatna, hogy világszerte minél több egyesület, vagy szövetség alakulna a természetvédelem érdekében. Ha nemzetközi egyezményekre volna szükség, ezeket a rendes diplomáciai úton lehetne megkísérelni.

A berni értekezőt megszervezte a nemzetközi természetvédő bizottságot, melyben minden állam két taggal van képviselve. A nemzetközi bizottság székhelyül Basel jelöltetett ki. A nemzetközi bizottság, kell, hogy minden három évben egybegyűljön. A bizottság feladata, hogy a természetvédelemre vonatkozó anyagot mindenünnen egybegyűjtse, osztályozza és közzétegye; a természetvédelmet propagálja. Újabb nemzetközi értekezőt tartandó akkor, ha a bizottságban képviselt államok többsége ezt óhajtja.

Minden állam a két bizottsági tagot megillető szavazatot egyre ruházhatja.

Az állandó bizottság tagjait a nemzetközi értekezőt választja az illető állam képviselőinek javaslata alapján. A választás az illető állam kormányának jóváhagyását igényli. Ha az állandó bizottsági tagságra nézve az értekező tartama alatt jelölés nem történik, ezt utólagosan is meg lehet tenni a svájci szövetség tanács útján. Ez az utólagos jelölés érvényes, mintha a nemzetközi értekezőt részéről történt volna. Üresedés esetén a hely betöltésére az illető állam kormánya van jogosítva. Az állandó bizottság megalakulnak tekintendő, ha legalább kilenc állam képviselői ki vannak jelölve. Az állandó bizottság fennáll mindig egy újabb nemzetközi értekezőt időpontjáig. Az állandó bizottság maga választja elnökét. A bizottság minden összejövetel alkalmával megállapítja a legközelebbi összejövetel helyét. Alelnökképpen működik annak az országnak egyik képviselője, ahol az állandó bizottság összejövetelét tartja.

Madárpusztítás a kalapdészért.

Elérkezett már legfőbb ideje annak, hogy a nők közül azok, akiknek szinte egyetlen céljuk, hogy indiánusok módjára cicomázzák föl magukat, — elsősorban kalapjukat — belássák, mennyire emberhez nem méltó cselekedetet művelnek, amikor lelőtt madarak tollával, sőt egész madártestekkel *ékesítik* föl toalettjük koronáját: divatos kalapjukat. Nem lázad-e föl legelemibb érzésük, ha hallják, hogy azt a tömérdek kócsagot, amelynek tollát évenként a kereskedelem elhelyezi, a

fészken lövik le és a védtelen fiókák mind elpusztulnak? Egyetlen ilyen mészárlásnál gyakran 3—400 öreg madarat lőnek le és a fiókák százai kinos éhhalállal múlnak ki fészükben.

A londoni legutóbbi nagy dísztollvásáron, számtalan más díszmadáron kívül (a kolibrítól a kondorig), 290.700 fehér kócsagot árvereztek el, 1910-ben pedig a párisi vásárra közel 300.000 felett kócsag került.

Schillings tanár, az ismert német természettudós emelte föl elsőnek szavát e vandalizmus ellen s főlhívására igen sok úrinő írásban kötelezte magát, hogy soha többé kócsag-, paradicsommadár- vagy más hasonló tollat nem fog kalapján hordani. Az angol királyné nem fogad olyan nőt, aki kócsagtollat visel. A német császárné egyik londoni látogatása alkalmával vásárlásai közben a császár kívánságára nem vett kócsagtollas kalapokat.

Minden nemzet asszonyai példát vehetnének e nemes törekvésekről!

Csak két évtizeddel ezelőtt is hazánk nagy tavain számtalan példányban tanyázott és fészelt e nemes kócsag, ez a hófehér szép madár. Ma pedig már csak hírmondónak kerül szemeink elé egy-egy darab belőle, mert jóformán kipusztították. Miért? Kizárólag a tolláért, hogy a nők kalapjának díszül szolgáljon, mert hiszen húsa nem élvezhető.

Mélyen elszomorító az az adatok, amelyek a díszes tollu madarak nagymértékű kipusztulásáról szólnak. Vannak madárfajok, különösen a kolibrifélék között, amelyek már teljesen eltűntek a föld színéről. S mindennek oka — a divat.

Hát lehetünk-e büszkéek emberi mivoltunkra és műveltségünkre, amikor megtűnjük, de sőt még elősegítjük az ilyen vandalizmust?

A műveltségnek — melyből a tisztultabb felfogás, nemesebb érzés kell, hogy fakadjon — már régen le kellett volna törnie a divat szertelen hóbortjainak eme súlyos vétségét. Ehelyett azonban azt látjuk, hogy a női kalapok tolldíszé évről-évre nagyobb arányokat ölt és a nagy kereslet folytán ma már szinte hihetetlen árakat fizetnek például a paradicsommadár és a nemes kócsag dísztolláért. (Egy paradicsommadár tollából készült tűzék *minimális* ára ma 100 korona; egy szál kócsagtoll ára 2 koronánál kezdődik.)

Nem csodálatos és megdöbbentő-e, hogy éppen a nők, akiknek szelídebb lelkületétől várnók a jobb érzés, a nemesebb fölfogás megnyilatkozását, játszanak közre abban, hogy a kultúrától amúgy is szorongatott természeti kincseknek legkedvesebb poézisét könnyelműen agyonfojtsák és tegyék ezt pusztá hiúságból!

Ma, amikor világszerte olyan sok szó esik a nők jogairól, ne feledkezzenek meg ugyanezek a nők arról, hogy nagyon áldásos tér kínálkoznék nemes törekvések kielégítésére, ha egyértelműen mindenkorra száműznék kalapjukról legalább az exotikus madarak, továbbá a kócsag meg gémfélék tollait. Ezzel hadat üzennének a céltalan és lelketlen madárpusztításnak. Bizonyos, hogy a siker nem maradna el s így minden megerőltetés nélkül oly nemes tettet művelnének, amelyért a jövő nemzedék hálája és elismerése illetné őket.

Ha pedig úgy vélekednék a nők egyrésze, hogy tolldísz nélkül nem viselhet kalapot, hát ott a struccotoll, mely egyébként — valljuk meg őszintén — a legszebb is és amelynek birtokáért nem kell magát az állatot is megölni. Régebben ugyan az afrikai struccot is annyira vadászták tolla miatt, hogy csak erélyes tilalom mentette meg ezt az állatot a kipusztulástól. De ma már köztudomású, hogy a struccot nem kell elpusztítani, hogy tollához jussanak, mert nagy telepeken, kitűnően berendezett farmokon tenyésztik e célra és az élő struccmadarokról időnként lenyeesett egyes tollakból akkora mennyiség áll rendelkezésre, hogy minden világrész kalapdíszszükségletét el lehet vele látni.

Dr. Lendl Adolfné.

Egyesületi és szövetségi hírek.

2469/1913.

Jelentés,

az Országos Állatvédő Egyesület választmányának és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának 1913. november 12-én tartott együttes gyűléséről.

Jelen voltak: marosi Máday Izidor ny. min. tanácsos, elnöklete alatt Grimm Gusztávné, Hauszman Alajosné, Grimm Gusztáv, K. Nagy Sándor, dr. Stern Adolf alelnökök, Gróder Kornélné, özv. Kolozsváry Károlyné, Köpesdy Sándorné, özv. Schmidt Miklósné, Fein Dávid, Fenyvessy Adolf, Gróder Kornél, Rosenberg Mór, Selymessy Ferenc, Szeőke Béla választmányi tagok, Fodor Árpád főtitkár, Häsler Károly titkár, dr. Fülei Szántó Endre segéd-titkár, mint vendég: Székely Imre. Kimentette magát Kakass Kálmán, Márk Dezső, dr. Mariska István és neje, Marosi József Esztergom-ból, Streiling Ilona.

1. Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Fenyvessy Adolf és Gróder Kornél tagokat.

Elnök a jelenvoltakat üdvözölvén, felemlíti, hogy az ülés napirendjére ezuttal főtitkári jelentés és pénztári jelentés ki nem tüzetett, egyfelől azért, mert a múlt választmányi ülés óta lefolyt idő rövid, másfelől azért, mert az egyesület tisztviselőinek elfoglaltsága rendkívül nagy.

Elnök felemlíti továbbá, hogy különféle körülmények következtében az egyesület pénzügyi helyzete a múlt év hasonló időszakával összehasonlítva, kedvezőtlennek mondható, miért is arra kéri a választmány és egyesület tagjait, hogy költséget igénylő óhajításukat tartsák függőben legalább az év végéig, midőn az 1914. évi Gyermeknaptár eladásának eredményéhez képest a pénzügyi viszonyok kedvezőbbekké válhatnak és mérlegünk iránt tájékozottabbak lehetünk.

Elnök bemutatja és felolvastatja báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszter úrnak dr. Boda Dezsőhöz, az államrendőrség főkapitányához intézett és az egyesülettel is közölt leiratát, melyben a miniszter teljes elismerését fejezi ki a főkapitány az

egyesület megbizottainak intézményét támogatásban részesíti.

(A választmány a miniszteri leiratot a legnagyobb örömmel veszi tudomásul.)

Elnök jelentést tesz arról, hogy az egyesület nőtagjainak tekintélyes része Hausmann Alajosné és Grimm Gusztávné úrnőkhöz üdvözlő iratot intézett abból az alkalomból, hogy közgyűlésünk őket alelnökké választotta. Elnök az üdvözlő iratokat a választmány helyeslése és éljenzése mellett nevezett úrnőknek átnyújtja.

2. Titkár bemutatja mult ülés jegyzőkönyvét, mely tudomásul vétetik.

3. Megbizottakul jelentkeztek időközben dr. Gerenday György kir. jogügyi tanácsos és Pucher Nándor kézimunka-kereskedő, akiknek a megbizottak sorába leendő iktatását a választmány egyhangúlag elhatározza.

4. Az 1915. évi Gyermechnaptár előkészítése érdekében a választmány felkéri az egyesület állandó szerkesztő-bizottságának elnökét, K. Nagy Sándor alelnök urat, hogy a bizottságot hívja össze.

Az elnökség szóba hozza azt a több oldalról már a multban nyilvánult óhajást, hogy a Gyermechnaptár naptári része a róm. kath. és prot. naptár mellett a gör. kath. és zsidó naptárt is tartalmazza. K. Nagy Sándor és elnök hozzászólása után a választmány egyhangúlag a naptári rész megfelelő kiegészítését határozza el.

5. Az elnökség bemutatja és felolvastatja a téli évszaki lövédelem érdekében az államrendőrség főkapitányához intézendő megkeresés és a nagyközönséghez intézendő felhívás és kérelem tervezetét.

Az előterjesztett tervezeteket a választmány egyhangúlag elfogadja. E tárgyhoz külön indítvánnyal hozzászólnak Selymessy Ferenc, aki az aszfaltozott utak behintése érdekében a székesfőváros hatóságát kéri megkeresni és Rosenberg Mór, aki általában panaszkol a omnibuszok túlterhelését és indítványozza, tétessék lépés, hogy az alaguton túl lévő megállóhely, mely a lovaknak sanyargatására ad alkalmat, megfelelőbben helyeztessék el.

A választmány e javaslatokat elfogadja.

6. A megbizottak intézményének kiterjesztése.

Az elnökség tekintettel arra, hogy a választmány elvileg már kimondotta azt, hogy megbizottakul az egyesület nőtagjai is felvehetők; rövid uton kérdés tetetett az államrendőrségnél az iránt, hogy ott e részben nem emelnek-e nehézséget? Főtitkár előszóval érintkezett dr. Schreiber rendőrtanácsos úrral, aki kijelentette, hogy e részben az egyesületnek újabb lépést tennie felesleges.

Ebből folyólag az elnökség a választmánynak azt javasolja, mondja ki végleg a nőtagoknak megbizottakul való felvételét azzal, hogy a jelentkezők felvétele iránt a legközelebb tartandó választmányi ülés fog dönteni.

Az elnökség továbbá előterjeszti, hogy az egyesület és a megbizottak közt való érintkezés az egyesület hivatalos közlönye útján történjék.

Az elnökség továbbá jelenti, hogy a megbizotta-

kat e szabályzat értelmében őszi értekezletre szándékozik összehívni.

A választmány az elnökség javaslatait Grimm Gusztávné, Szeőke Béla, Fein Dávid, Fenyvessy Adolf, Rosenberg Mór, Schmidt Miklósné hozzászólása után elfogadja.

Az elnökség végre szóba hozza, hogy a megbizottaknak 1913. évre kiállított igazolványai ez év végével lejárván, miképen történjék az új igazolványok kiállítása, illetőleg kézbesítése.

Dr. Stern Adolf, K. Nagy Sándor, Fenyvessy Adolf, Grimm Gusztáv és elnök hozzászólása után a választmány kimondja, hogy az 1914. évre kiállított igazolványok a megbizottaknak közvetlen kézbesítésesnek és ez alkalommal a lejárt igazolványok lehetőleg beszedessenek.

7. Gróf Andrassy Dénes hagyományának tárgyában az egyesület titkára jelentést tesz az ügy mai állapotáról, melyet a választmány tudomásul vesz.

8. Indítványok. Felolvastatik dr. Kováts Lajos pozsonyi tisztiorvos és az ottani Á. V. E. titkáranak indítványa, mely a természetvédelem felkarolása érdekében, egyfelől Sarasin kiváló tudósnak előadás tartása céljából leendő meghívását, másfelől pedig külföldi természetvédők és tudósok bevonásával Magyarország területén teendő tanulmányutak rendezését javasolja.

K. Nagy Sándor, Selymessy Ferenc és az elnök hozzászólása után a választmány az indítvány érdemének teljes méltánylása mellett ezekre nézve elsősorban az ország nagytekintélyű egyesületét, a M. kir. Természettudományi Társulatot tartja illetékesnek és az indítványokat oda átteendőnek rendeli.

Előadatik Hausmann Alajosné úrnő, alelnök indítványa, hogy az egyesület vegye fontolóra, hogy nem lehetne-e úgy, mint régebben az u. n. nagy naptárt ismét kiadni, mely az állatvédő eszméknek a felnöttek körében való terjesztését szolgálta és melyet akkoriban szívesen vásároltak.

K. Nagy Sándor alelnök javaslatára a választmány az indítvány tárgyalásával az állandó szerkesztő bizottságot bizza meg.

Rosenberger Mór az egyesület anyagi erejének gyarapítása szempontjából tárgysorsjáték rendezését javasolja és ehhez közreműködését önzetlenül felajánlja.

A választmány K. Nagy Sándor, Fenyvessy Adolf, Selymessy Ferenc, dr. Stern Adolf és elnök hozzászólása után indítványozó jóakaratainak teljes méltánylása mellett ez idő szerint az érdemleges tárgyalásba nem bocsátkozik.

Dr. Fülei Szánthó Endre a mult ülésen megválasztott s. titkár megválasztásáért köszönetet mond, mire elnök az ülést bezárja.

Jelentés

az Országos Állatvédő Egyesület megbizottainak 1913. november hó 20-án d. u. 6 órakor az O. M. G. E. tanácstermében tartott őszi értekezletéről.

Az elnöklő dr. Lendl Adolf, műegyetemi tanár, állatkerti igazgató, alelnökön kívül jelen voltak: Stef-

kovits Ferenc ker. kapitány, a m. kir. államrendőrség képviselőjében, *K. Nagy Sándor*, *Monostori Károly*, *Grimm Gusztáv*, *Fodor Árpád*, dr. *Stern Adolf*, *Fein Dávid*, *Székács László Pál*, *Barta Rudolf*, *Baráth Zoltán*, gyalui *Rosenberger Mór*, *Hajdu József*, *Szeőke Béla*, *Ruzitska Ágoston*, *Reiff Ágoston*, *Feder Ferenc*, *Schuster Emil*, id. *Kirchlechner Imre*, *Székely Imre* és többen. Kimentették magukat Szilasi János, Hänslér Károly, Selymessy Ferenc.

Elnök üdvözlí a megjelenteket s köszönetét fejezi ki az államrendőrség főkapitányának, ki *Stefkovits* Ferenc ker. kapitány úr által képviseltette az államrendőrséget. A jegyzőkönyv vezetésére *Székely Imre*, hitelesítésére pedig *Feder Ferenc* és *Reiff Ágoston* urakat kéri fel s az ülést megnyitván, kéri *Fodor Árpád* tanár főtitkárt, hogy tegye meg jelentését.

Főtitkár ismerteti az intézmény eddigi történetét s a választmányának, illetőleg az elnökségnek az intézmény érdekében tett intézkedéseit, ezek között a f. hó 12-iki választmányi ülés határozatát, melynek értelmében ezentúl az egyesület nőtagjai is felvehetők lesznek a megbízottak sorába. Majd felolvasta a földművelésügyi miniszternek a rendőrség főkapitányához intézett iratát, melyben teljes elismerését fejezi ki a főkapitányának a megbízottak intézményével szemben tanúsított támogatásáért. *Főtitkár* felolvasta továbbá az államrendőrség főkapitányának azt a rendeletét, melyben közlegeinek figyelmét felhívja a megbízottak intézményére és utasítja őket a megbízottak támogatására. Beszédét azon reményének kifejezésével végzi be, hogy a megbízottak intézménye meg fog felelni a hozzá fűzött várakozásoknak, mely reményre jogot ad az intézménynek rövid fennállása alatt is tapasztalt életképessége. Kéri a megbízottakat, hogy tartsanak ki továbbra is az állatvédelem nemes eszméi mellett.

Főtitkár helyesléssel fogadott jelentése nyomán az elnök konstatálja, hogy az intézmény örvendetesen fejlődik, ami nemcsak a megbízottak egyszerűségének és az elnökségnek, hanem elsősorban a budapesti államrendőrség hathatós támogatásának köszönhető. Indítványozza, hogy az értekezlet a főkapitányának a megbízottak intézményével szemben tanúsított pártfogásáért és jóindulatáért szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet. Az elnök indítványát az értekezlet egyhangulag elfogadta.

Stefkovits ker. kapitány testülete nevében megköszönte az értekezlet figyelmességét s egyuttal kijelentette, hogy az államrendőrség ezentúl is azon lesz, hogy részint praeventív intézkedéseivel, részint pedig e kihágások szigorú megtorlásával vigye előbbre az állatvédelem ügyét.

Az értekezlet az államrendőrség kiküldöttének szavait nagy helyesléssel vette tudomásul.

Elnök felkéri a megbízottakat, hogy az értekezlet napirendje értelmében tegyék meg esetleges észrevételeiket, indítványait és számoljanak be esetleges tapasztalataikról.

K. Nagy Sándor ajánlja, hogy a most következő indítványok lehetőleg híven vétessenek be a jegyzőkönyvbe.

Monostori Károly örömeinek ad kifejezést afelett hogy a megbízottak intézményéről a kocsisok és fuvarosok széles körben tudomással bírnak s már csak ez intézménynek egyszerű létezése is mérsékletre s a lovakkal szelidebb bánásmódra indította őket, s ennek tulajdonítható, hogy örvendetesen apadt a lókinzások száma.

Id. Kirchlechner Imre egy esetet mond el, melyben tapintatos fellépésével sikerrel tudott eljárni.

Elnök ezzel kapcsolatban a tapintatos, óvatos eljárást ajánlja a megbízottaknak, mint leginkább célravezetőt.

Barta Rudolf panaszolja, hogy az Enyedi- és Böszörményi-utca környékén, igen rossz az út s emiatt a lovak kínszája napirenden van s épen ezen az exponált helyen nem látni soha rendőrt, mert a legközelebbi rendőrszemnek igen nagy területen kell őrködnie.

Stefkovits ker. kapitány ajánlja, hogy az O. Á. V. E. rendőrszem szaporítása érdekében intézzen megkeresést a rendőrfőparancsnoksághoz.

Barta Rudolf újból festi az említett útmizériát, aminek rovására sok állatkínzás írható. Indítványozza, hogy az O. Á. V. E. keresse meg a lesúlyedti sinek kijavítása érdekében a közúti társaságot.

Elnök mindkét indítványt a választmányhoz ajánlja utasítani.

Az értekezlet ez értelemben határoz.

Hajdu József indítványt terjeszt elő oly irányban, hogy az O. Á. V. E. hasson oda, hogy az épülőfélben levő, főképp kertés házakhoz, melyek az úttesten beljebb vannak, az építkezési anyagot szállító kocsi számára még az építkezés kezdete előtt megfelelő jó kocsiút készíttessék. Ekkép igen sok állatkínzás el lenne kerülhető.

Elnök az indítványt helyesli és ajánlja, hogy az a legközelebbi választmányi ülés elé terjesztessék.

Az értekezlet elfogadja.

Feder Ferenc Hajdu indítványára nézve, megjegyzi, hogy a megkeresés a székesfőváros tanácsához volna intézendő, mely tudomása szerint építési szabályrendelet-tervezetében foglalja az eszmét. A megkeresés minden bizonnyal hamar megérlelné a tervezetést.

Főtitkár: Az O. Á. V. E. tett már lépéseket ez irányban. Az eszmét ő is kivihetőnek tartja.

Barta Rudolf indítványozza, hogy hasson oda az O. Á. V. E., hogy a kocsiutajdonosok, fuvarosok figyelemztessék kocsisaikat, hogy vegyenek előfogatot ott, ahol az utak rossz állapotban vannak. Ez hasznosabb lenne időtakarítás szempontjából a tulajdonosra is és az igás állatok meglennének kimélve a túlságos erőfeszítéstől.

Elnök az eszmét pártolandónak véli és a választmány elé kéri utalni. Az értekezlet ez értelemben dönt.

K. Nagy Sándor ajánlja, hogy az indítványokat tevők indítványait írásban terjesszék a választmány elé, mely azután megfontolás és elintézés tárgyává tenné azokat.

Reiff Ágoston a Kertész-utcában (városi villamos társaság épülete) állatkínzást panaszol. Előfordult, hogy

szöveget vertek a ló testébe s a felszólalás ez ellen nem mindig jár eredménnyel.

Stefkovits Ferenc, ker. kapitány ajánlja, hogy az O. Á. V. E. a rendőrség figyelmét hívja fel erre a helyre, mint olyanra, hol gyakori az állatkínzás.

Reiff Ágoston kocsisiskola felállításának szükségességét vitatja.

Monostori Károly elmondja, hogy kocsisiskola érdekében történtek már kezdeményezések; sőt újabban a kocsisok maguk akarnak ilyet létesíteni és remélhető, hogy a terv hamarosan meg lesz valósítva.

Elnök: *Reiff* indítványát, illetőleg panaszát a választmánnyal kell közölni.

Hajdu József indítványozza, kapcsolatban az előbb szóban volt előfogatokkal, hogy a rendőrörsemek a kocsis kérésére jegyezzék fel a szállítólevélre, ha a kocsis tényleg használt előfogatot; így a kocsitulajdonosok szívesebben hatalmaznák fel kocsisaikat, hogy előfogatot szerezzenek oly helyeken, hol csak bajosan lehet egy pár lóval közlekedni, mert a rendőr aláírása igazolása lenne annak, hogy a kocsis valóban előfogat szerzésére használta fel a gazdájától kapott pénzt.

Stefkovits Ferenc ajánlja, hogy az O. Á. V. E. ily tárggyú megkeresést intézzen a főkapitánysághoz, illetőleg a rendőrfőparancsnoksághoz s reméli, hogy az indítvány megvalósítása nem fog nehézségekbe ütközni. (Helyeslés.)

Elnök: Úgy látja, hogy több indítványtevő nincs, azért köszönetét fejezve ki a megjelenteknek, kérvén őket, hogy az állatvédelemnek eszméjét terjesszék és a megbízottak számát szaporítsák ismerőseik körében, — az értekezletet bezárja.

Az Országos Állatvédő Egyesület köréből.

A vallás- és közokt. miniszter és Gyermechnaptárunk. Az Országos Állatvédő Egyesület 18.000 darab Gyermechnaptárt ajánlott fel a vallás és közoktatásügyi miniszternek oly célból, hogy az összes iskolák tiszteletpléidínyt kapjanak. A miniszter úr f. é. okt. 16-án 157.063. sz. a. elrendelte, hogy a felajánlott Gyermechnaptárakat a miniszterium küldje szét. (2532.)

Felhívás a szövetséges egyesületekhez. A Magyar Földrajzi Intézet r.-t. (Budapest, V. ker., Rudolf-tér) sikerült háromszínű madárképes levelezőlapjait ezentúl az állatvédő egyesületeknek leszállított áron adja. És pedig 100 darabonként 5 K 50 fillérjével, kisebb mennyiségben pedig 6 fillérért darabját.

Ez idő szerint kaphatók már:

Lövése és fogása tilos: 1. sz. Feketerigó, 2. sz. Bubos cinege, 3. sz. Erdei pinty, 4. sz. Kerti rozsdafarku, 5. sz. Léprigó, 6. sz. Házi rozsdafarku, 7. sz. Kenderike, 8. sz. Örvös rigó, 9. sz. Széncinege, 10. sz. Kis fakopáncs, 11. sz. Nagy fakopáncs, 12. sz. Szöllőrigó, 15. sz. Zöld küllő, 18. sz. Bubos banka, 19. sz. Énekes rigó, 20. sz. Kékcinege, 63. sz. Nádi sármány, 64. sz. Zöldike, 65. sz. Fenyőpinty. Különféle: 13. sz. Meggyvágó, 14. sz. Fenyőrigó, 17. sz. Mezei veréb, 66. sz. Házi veréb.

A madarak megkedveltetésére alkalmasak e kékpek, azért melegen ajánljuk szövetséges egyesületeink pártfogásába e jó magyar gyártmányt.

Országos Állatvédő Egyesület.

Beérkezett pályaművek. Az Országos Állatvédő Egyesület f. évi szept. 11-én 1964. sz. a. irodalmi pályázatot hirdetett a madarak és fák napjára való előadásra. A pályázat határideje november 30-án járt le, 32 pályamű érkezett be és pedig harminc jeligés és kettő névvel aláírott.

A jeligék a következők:

1. Dalos erdők, csendes berkek, De sokat jártam bennetek! 2. Szeretni és védelmezni akarjuk a fákat és madarokat. 3. Omne principium grave. 4. Omnia mecum porto. 5. Eresz alatt fészkel a fecske. 6. Daru. 7. Minél kevesebb az erdő, annál nagyobb a szárazság. 8. Ki ruházza fel a mezők liliomát, ki visel gondot az égi madárra? 9. Mit dalolsz te kis madár a virágos ágon? — A jó Istent dicsérem kedves kis barátom. 10. A mi legjobb barátaink. 11. A szépség országá. 12. A madárvédelem mindenkinek nemzeti kötelessége. 13. Zöld akácok beszegik az utat. 14. Ezt szívem súgta, tehát leírtam. 15. Ha a szívet megnyertük, az ész könnyű meghódítani. 16. A természet az Isten temploma. 17. Ha angyaloknak nyelvén szólanék is, a szeretet pedig nincsen énbenem, olyá lennék, mint a zengő érc és pengő cimbalom. 18. Szív és lélek. 19. Közelebb a szívhez. 20. Sursum corda. 21. Védjétek a madarat. 22. A világ az Isten temploma. 23. A természet védelmére nevelni kell a gyermeket. 24. Ne légy a földhöz háládatlan, Annak köszönheted, amid csak van. 25. A tudatlanság bűn. 26. A népisikola mécsesének szeretet legyen az olaja. 27. Ökör szem. 28. Jöjjetek, ültessetek néhány fát az út mellé, hogy a dalos madár fészket rakhasson ágai között. 29. Az igazság mindig egyszerű. 30. Óh természet, óh dicső természet! Mely nyelv merne versenyezni veled. Mily nagy vagy te, s minél inkább hallgatsz, Annál szebbet, annál többet mondasz.

Az aláírottak egyikét Ravasz István áll. tanító küldte Kassáról, a másikat ifj. Gombos János Veszprémből.

A bíráló-bizottság tagjai K. Nagy Sándor elnökelete alatt a következők: Chernel István, Csörgey Titusz, Monostori Károly, Selymessy Ferenc és Fodor Árpád.

A két legjobb előadás a madarak és fák napjáról szóló iskolai jelentések IV. évkönyvében fog megjelenni. (2735.)

A cserkészekkel való összeköttetésünk. Az Országos Cserkész Országos Szövetséggel szorosabb összeköttetésbe lépett az Orsz. Állatvédő Egyesület. A cserkészország törvény 6. pontja: „Légy jó az állatokhoz. Ne kínozz és ne ölj meg szükségtelenül állatokat s másokat is gátolj meg tehetséged szerint az állatkínzásban.“ A szövetségnek „Magyar Ország“ című lapjára előfizetett az egyesület, az állatvédelmi kiadványokat pedig ingyen megküldi a szövetségnek. Ezenkívül előadások tartását és cikkeket ajánlott föl az egyesület az állatvédő ifjak számára.

F. é. nov. 25-én a budai ifjúsági kongregáció cserkészcsapatai számára tartott előadást Fodor Árpád tanár, főtitkár.

Az Országos Népoktató Egyesület szabad előadásainak sorát az Országos Állatvédő Egyesület főtitkára, Fodor Árpád tanár kezdte meg a IX. ker. Ernő-utcai elemi leányiskolában f. évi december 14-én hálás közönség előtt tartott állatvédelmi előadásával. Az Országos Népoktató Egyesület analfabéta omnibuszkocsisok számára tanfolyamot is rendez, melyen az O. Á. V. E. szintén részt kíván venni előadásaival.

Községi közigazgatási tanfolyamok. Az O. Á. V. E. a sárosmegyei Á. V. E. indítványára tüzetesen indokolt javaslatot és kérvényt intézett a belügyminiszter úrhoz, hogy a községi jegyzők számára tartott közigazgatási tanfolyamok tanrendjében az állat és madárvédelem is helyet találjon. Az O. Á. V. E. kérelmére a földművelésügyi miniszter úr az említett kérvényt a belügyminiszter úr figyelmébe ajánlotta. (1781.)

Fészekodvak adományozása. A földművelésügyi miniszter úr értesítette az O. Á. V. E.-t, hogy kérésére a Komáromi Állatvédő Egyesületnek 100 fészekodút adományozott. (2745.)

Állatkínzás és madárüldözés. A kassai „Felsőmagyarország” c. lap nov. 26-iki számában tárgyalta állatkínzási esetek révén az O. Á. V. E. a nevezett városok rendőrkapitányait megkereste, hogy a megindított eljárások eredményét közöljék. (2738., 2739.)

Rákosszentmihályon a Rákos és Vidéke c. laphoz Kecskeméthy Vincétől érkezett panaszos levél szerint a madarakat gyermekek és felnőttek üldözik. Az O. Á. V. E. az illetékes hatósághoz fordult azzal a kéréssel, hogy a tényállásról tájékozást szerezzen és ahhoz képest intézkedjék. (2648.)

Naszódon egy onnan érkezett névtelen feljelentés szerint a Grivicza-vendéglő udvarán egy kölyök kutyát petroleummal leöntöttek, meggyújtották és az állat kínjaiban gyönyörködtek. Az O. Á. V. E. a naszói főszolgabíróat kereste meg, hogy a tetteseket kinyomozza és megbüntesse. (Mélyen restelkedve írjuk le e közleményt.) (2734.)

Ungvárott az ottani „Ung” c. lap nov. 1. száma szerint megbotránkoztató eljárást követnek a gazdátlan ebek befogásánál. Az O. Á. V. E. orvoslás végett az ungvári rendőrkapitánysághoz fordult. (2470.)

Rábásömjénen a „Sárvári Járásí Hírlap” szerint Krausz J. szekerébe fogott egyik lovat az utat elálló legények egyike megszurta. Az O. Á. V. E. a főszolgabíróat kereste meg, hogy a nyomozás és eljárás eredményét közölje. (2467.)

Győrött a „Győri Híradó” szerint a gypmester legényei a kutyák befogásánál megbotránkoztató durvasággal járnak el. Az O. Á. V. E. a rendőrfőkapitányhoz fordult ez eset megvizsgálása, illetőleg eljárás megindítása végett. Az O. Á. V. E. e lépéséről a győri állatvédő egyesületet is értesítette. (2510.)

A „Galánta és Vidéke” c. lap nov. 16-iki számában panasz jelent meg, hogy a gyermekek a madarak üldözésére gummi parittyákat a város legtöbb

kereskedésében szerezhetnek. A nevezett lap a kereskedőkhöz fordul és kéri, hogy gyermekeknek ne áruljanak parittyagummit. Az O. Á. V. E. az illetékes hatósághoz fordult azzal a kéréssel, hogy az iskolák igazgatóit és szülőket figyelmeztesse, a csendőrséget pedig a madárüldözők szemmel tartására utasítsa. (2572.)

Budapesten a P. N. dec. 3. száma szerint Répási Károly kocsis gazdájának lovát megmérgezte. Az O. Á. V. E. az államrendőrség főkapitányát felkérte, hogy a nevezett kocsis ellen indított eljárás eredményét közölje. (2740.)

Az Országos Állatvédő Egyesület új tagjai. Alapító tagok: néhai Miskó József 100 korona, özv. Miskó Józsefné kiegészítése 50 korona. Rendes tagok: Schaffer Adolfné, Pucher Nándor kézimunkakereskedő, Horváth Károly, Mayer Józsefné, dr. Kubinyi Pálné, Pfeiffer Károly kertész, dr. Neuberger Aladár kir. törvsv. bír., özv. Szilley Lajosné, Hollósy György, Mészáros Henrikné.

Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába belépett f. évi október és november hóban 4330 tanuló.

Ajándék. Polgári leányiskola, Losonc 5 korona, Halenkovich Fanny 3 korona 20 fillér, özv. Molnár Lázárné 2 korona.

A szövetséges egyesületek köréből.

A Kolozsvári Állatvédő Egyesület évi közgyűlése. November 29-én volt a K. Á. V. E. évi közgyűlése Dr. Mannsberg Arvéd báró alelnök elnöklete alatt. Jelen voltak az egyesület tagjai, köztük br. Mannsberg Sándor, Tompos Ignác ügyvéd, dr. Mustárdy Miklós, Mina János, Molnár Károly, dr. Török István s több vendég.

Az elnök az ülést szakszerű beszéddel nyitotta meg, melyből a következőket közöljük: „Az állatvédelem eszméjét Magyarországon először itt Erdélyben hangoztatták. Itt, Kolozsvárt szólalt fel ezelőtt 69 évvel Petényi Salamon János, itt terjesztette gondolatait a nemesszívű és tudós Lázár Kálmán gróf. S amikor Budapesten egyesületté tömörültek az állatbarátok, Kolozsvár volt egyike az első vidéki városoknak, hol állatvédő egyesület létesült. Egyesületünknek hosszú éveken át volt melegszívű, lelkes vezetője: De Gerando Antonina ömeltósága az elmúlt esztendő őszén, egészségi okokból állásától megvált s ekkor az egyesület engem bízott meg az ügyek vezetésével. Sajnos, az előttem olyannyira kedves kötelességek teljesítésében megakadályozott a körülmények fordulása, mely elhívtott Kolozsvárról, úgy hogy aránylag rövid időt szentelhettem csak az egyesület ügyeinek. De e rövidke idő alatt is meggyőződhettem arról, hogy nekünk, az állatvédelmi eszme barátainak igen nagy ellenséggel kell megküzdenünk: a nagyközönség közönyével. Váltig hiszem, hogy nem lesz ez mindég így. Jobb idők elé nézünk. Most már programot nyújthatunk, ma már a gyakorlati eszközök helyes használata révén elért pozitív eredményekről számolhatunk be, elevenen beszélt példákkal illusztrálhatjuk az eszme ismeretének terjedését és ennek jó következményeit. Nekünk munka-

körünk, eszközeink adva vannak; de ezeknek használatához erőre van szükségünk, mit az összeállítás, az egyesülés hozhat meg csak. Evvel az erővel, vállvetett munkássággal küzdjünk az eszme szolgálatában, vigyük közelebb a nyugati kulturához országrészünket, legyenek előttünk buzdító példaként azok a szép eredmények, melyeket hazánkban, főleg Dunántúl, ezen a téren már elértek. A nyugati országokban az állatvédő egyesületek hatalmas szervezetek, munkásságukat általánosan becsülik és támogatják. Hogy mennyi a tennivaló ezen a téren és milyen közérdekű ez a munka, mutatja az Egy. Államok területén működő „Humane Association”, mely a tavalyi esztendő folyamán 1,367.367 esetben lépett közbe állattal való kegyetlenkedésénél s mely egyesületi szövetségnek jó néhány ezer fizetett alkalmazottja van. Nálunk, idehaza persze még sokkal szerényebbek ezek a számok; de a munkának már van látszata, ifj. madárvédő ligánk több mint 600.000 tagot számlál, a kegyetlenkedések megszüntetésében különösen az anyaegyesület ér el szép eredményeket és a dunántúli fiókegyesületek a madárvédelem terén olyan munkásságot fejtettek ki, hogy az 1910-iki berlini V. nemzetközi madártani kongresszus madárvédelmi osztályának ülésén elhangzott a nagy szó: „Ohne Ungarn können wir überhaupt nichts machen.“ Fogjunk tehát össze minél többen, kérjünk részt mi erdélyiek minél számosabban hazánkban ebben a kultúrtörékvésében is és támogassuk szíval és tettel a pártolásra olyannyira érdemes ügyet.“

Ezután dr. Fazekas József titkár olvasta fel évi jelentését, melyből a következőket közöljük: „A Kozlovári Á. V. E. három hét múlva (1913. dec. 19.) tölti be fennállásának huszadik esztendejét. 1893. dec. 19-én volt az alakuló gyűlés, amelyen nemesszívű alapítók életrehivták, megteremtették ezt az egyesületet s ma, 20 esztendő múlva, újra alakul a 20 éves állatvédő egyesület. Nem tér le a régi útról, követi a régi nyomokat, a nemes és lelkes alapítók nemes felfogását, csak szélesebb ösvényt igyekszik vágni s több irányban óhajítja a cél felé jutást megkönnyíteni, elérhetővé tenni. Az immár a multba alámerült két évtizednek munkáját nincs joga lekicsinyelni senkinek. Egyesületünk szép multa tekinthet vissza. A megalakulás után csakhamar nagy érdeklődést támasztott a nálunk akkor még gyermekkorát élő eszmének, az állatok védelmének, s évről-évre fokozódó munkával szolgálta az ügyet. 1895-ben „Állatok védelme“ címen folyóiratot alapított, megelőzve ezzel az O. Á. V. E.-et is, amelynek mai kitűnő folyóirata csak 9 évvel azután, 1904-ben indult meg. Pályázatot tűzött ki a tanulóifjúság számára s ezzel az ifjúság figyelmét s szívét igyekezett megnyerni az állatvédelemnek. Hogy a legutóbbi időkben egy kissé csendesebben folyt a munka, annak oka, egyéb akadályok mellett az, hogy egyesületünk az utóbbi évben előkészülettel volt elfoglalva. Nem tétlenkedett, nem ült összetett kézzel, nem vesztegelt, hanem elkészítette azt az új alapszabálytervezetet és beleszötte egyszersmind azt a munkatervet, amelytől jövőndő felvirágzását várja s amelyet most a közgyűlés elé terjeszt jóváhagyásra. Új tervekkel, tapasztalatot és erőt hozó új munká-

sokkal gazdagodott, megnövekedett, megifjodott egyesület veszi most kezébe a munkát a legszebb reményekkel. Új vezetőkre, új munkásokra van szüksége az Á. V. E.-nek. A mult év végén lemondott az elnöki tisztről az egyesületnek alapításától fogva legbuzgóbb, legodaadóbb munkása, De Gerando Antonina úrnő. Eltávozását az egyesület meghatottan veszi tudomásul, megemlékezve azokról az érdemekről, amelyekkel emlékezetessé tette nevét egyesületünk életében. Az alapítók között volt lelkes elnökünk s mindig őszinte híve, odaadó, áldozatrakész munkása volt az állatvédelem eszméjének. Sajnálattal jelentjük be lemondását a közgyűlésnek, mely bizonyára módot fog találni arra, hogy az egyesület háláját vele szemben kifejezze. Az ő helyébe mai közgyűlésünknek elnököt kell választania s meg kell alakítania a három éves időszak leteltével az egyesület új tisztikarát. Egy esztendeje vagyunk elnök nélkül. Azóta az ügyeket dr. Mannsberg Arvéd báró alelnökünk vezette nemes lelkesedéssel. Haladtunk a régi nyomon. A folyó évben is többször, összesen 200 példányban, kifüggesztette az egyesület az állatvédelemről és az állatkínzás büntetéséről szóló törvényeket. Fölkérte több ízben a főkapitányságot, hogy támogassa az állatvédelem ügyét. Kár, hogy nincs elég rendőrszem, kinek segítségét igénybe vehetnők. De azért mégis van némi javulás e téren, hála dr. Hadady Endre főkapitány úr ügyünk iránt mindenkor tanúsított jóakaratanak s annak a multnak, amelyre egyesületünk visszatekinthet. Az egyesület ellenőre, Martinovits felügyelt az építkezéseknél, vásároknál; szükség esetén jelentést tett a rendőrségnek, illetve az egyesületi jogtanácsosnak, Tompos Ignác ügyvédnek, aki az illetékes helyen azonnal buzgón eljár. Ezekon kívül egyik főfeladata az ellenőrné, hogy künn, a város határára, a kertekben és a szőlőtelepeken meggátolja az éneklő madarak fogdosását és lövöldözését. Mindezen megbízásokat híven és buzgón teljesíti. A folyó évben is folytattuk a mesterséges fészekodvak elhelyezését. Hoztunk nagyobb mennyiséget a Gyermeknaplárból, amely az emberies érzés és az állatvédelem eszméjét az ifjúság lelkébe önti. Ha az egyesület tagjainak lelkesedése nem csökken, hanem még fokozódni fog s mindnyájan igaz lélekkel szolgáljuk ügyünket, akkor nincs okunk csüggedésre s remélhetjük, hogy kitűzött célunkhoz évről-évre, lépésről lépésre közelebb jutunk. Ügy legyen!“

A pénztárról Papp Béla pénztáros tett jelentést, amelyet a pénztárvizsgálók ajánlatára a gyűlés köszönettel elfogadott. A gyűlés a választmány előterjesztése alapján megállapította az új alapszabálytervezetet, amely a réginek alapján áll, figyelembevéve az Orsz. Állatvédő Szövetség tervezetét s a kornak megfelelő változásokat. A tervezetet jóváhagyásra, közelebről felterjesztik a miniszteriumhoz. A tisztikar a következőleg alakult meg. Tiszteleti elnökök: De Gerando Antonina, gr. Bethlen dön főispán, dr. Haller Gusztáv polgármester, elnök: dr. Péter Béla gazdasági akadémiai igazgató, egyetemi magántanár, alelnökök: dr. Mannsberg Arvéd br., Mina János, titkár: ifj. dr. Szentkirályi Ákos, jegyző: Sombory László, ügyész:

Tompos Ignác ügyvéd, pénztáros: Papp Béla, ellenőrök: Péteri Lipótka, Török Bálint és 25 választmányi tag. A gyűlés a jövő évre számvizsgálókul Dávid Minályt és dr. Mustárdy Miklóst kérte fel. 2737/913.

A Hontvármegyei Állat- (és madár) védő Egyesület Ipolyságon, 1913. évi december hó 5-én tartotta rendes közgyűlését. Jelen voltak: Draskóczy Jenő elnök, Bolgár István titkár, jegyző, Árvay József pénztáros, Schmid Arthur, Hegyessi Rózsa, Eggenhoffer Lipót, Trupp Kálmán, Dudás János, Gál Ignác, Tóth János, Totovich Kálmán, Dedinszky Aladár, Janák Sándor, Ambrózy Zoltán stb.

Bolgár István titkár, jegyző jelentéséből a következőket közöljük: A f. évi március 14-én tartott közgyűlés óta történt eseményekről szóló jelentésemet van szerencsém az alábbiakban előterjeszteni: Sajnálattal jelentem, hogy tagjaink sorából elhaltak Pilcz Ottó Coburg hercegi erdőtanácsos, Fodor Sándor mézeskalácsos mester, Csiba Pál vasuti hivatalnok. Tagjaink száma örvendétesen szaporodik, két alapító és 177 rendes tagunk van. Egyesületünk képviseltette magát a madarak és fák napján Bernecezen bernecei Szokolyi Alajos tiszteletbeli elnökünk, Ipolyságon Bolgár István titkárunk által. Az O. Á. V. E.-nek Budapesten május 25-én tartott nagygyűlésén egyesületünket dr. Dabis Antal kir. törvényszéki bíró képviselte. Dr. Szalkay Gyulát az állatvédelem szervezésében fejlethetetlen érdemeket szerzett férfit 70 éves születése napja alkalmából tb. elnökünk, bernecei Szokolyi Alajos táviratilag üdvözölte. Buzás István szobi róm. kat. plébános, egyesületünk rendes tagja a szobi Lujza intézetben f. évi június 8-án állatvédelmi ünnepélyt rendezett, melynek jövedelméből egyesületünk céljaira 50 koronát küldött be. Javasolom, hogy az ünnepély sikerei érdekében tett fáradozásaiért úgy néki, valamint Sz. Rózsa Alojzia intézeti főnöknőnek jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az O. Á. V. E. kérelmünkre 10 drb falitáblát és különféle kiadványokat küldött, melyeket a tagok és egyes iskolák között kiosztottunk. A Magyar Földrajzi Intézet R. T. kiadásában megjelent madárképes levelezőlapokat tagjaink közt elárusítottuk, terjesztve ezzel a madarak ismeretét, azonkívül a levelezőlapokat megfelelően erős lemezpapírra fölragasztottuk s mint fali táblákat az ipolysági róm. kat. és izr. iskolának, a preszlényi és szobi róm. kat. iskoláknak megküldöttük. Ezen iskolák részéről ugyanis kiváló támogatást tapasztaltunk. A földmívelésügyi miniszter úr a m. kir. Ornithologiai központ útján 100 drb fészekodut adományozott, melyeket az egyesületi tagok és tanítók között kiosztottunk. Kiosztottunk azonkívül tagjaink közt 7 drb galambduc-etetőt, 16 drb ablak-etetőt. Madáretetés és a fészekoduk gondozása terén tagjaink közül kiváltképpen dr. Himmler Sándor, dr. Dabis Antal, Schmid Arthur, és Gál Ignác urak szorgoskodtak s ezért részükre jegyzőkönyvi köszönetet javasolok. A vármegyei ház udvarának egy kis részén alispán úr engedélyével napraforgó telepet létesítettünk, melynek bő termését a télen madarak etetésére tagjaink közt ki fogjuk osztani. A Parus-féle antispatz madáretetőkből próbakép 1 darabot beszereztünk. Az állatkínzások

megakadályozása, illetve megtorlása végett megkerestük a járási főszolgabíró urakat és Ipolyság nagyközség előljáróságát. Feljelentettük Tóth András ipolyhidvégi lakost állatkínzásért, Bem István hasznos madarak kiszedéseért. Dudás Márton ipolysági községi szolgának a hasznos madarak fészekének megvédeése és a fák s egyéb ültetvények gondozásáért 5 koronát adományoztunk. Pálfi Péter várm. kir. tanfelügyelő úr felkérésünkre a Honti Tanügyben felhívta a tanítói kar figyelmét az állatvédelemre. S általában véve a kir. tanfelügyelő úr részéről egyesületünk iránt sok jóakaratot tapasztaltunk, miért is néki is jegyzőkönyvi köszönetet javaslok. Különben a madarak és fák napjának megünneplése érdekében is megkerestük a kir. tanfelügyelő urat. Végül nem hallgathatom el, hogy a Honti Lapok az egyesületet érdeklő közleményeket díjtalanul közli, miért is szerkesztőjének, Halász Ferenc várm. árvaszéki ülnök úrnak jegyzőkönyvi köszönetet javaslok.

Árvay József pénztáros bemutatja az egyesület 1914. évi költségvetését, mely hozzászólás nélkül elfogadtatott. Ezután pénztárnok javaslatára az 1914 évi gyermeknap-tárakból 600 drb megrendelése határozatott el. Végül az indítványok során Trupp Kálmán javasolja, hogy az állatkínzások és a gyakori ebzárlatok miatt keresse meg az egyesületet a vármegye alispánját. Eggenhoffer Lipót hozzászólása után a közgyűlés az indítványnak az állatkínzásokra vonatkozó részét magáévá teszi, azonban az ebzárlatokra vonatkozó része felett napirendre tér, mivel a vármegye területén tapasztalható számos veszteségi eset a legszigorúbb hatósági intézkedéseket is indokoltá teszi. Végül elnök felkéri tagokat, hogy a beköszöntött tél folyamán az éhező madarakat megfelelő étellel gyámolítsák s a fészekodukat már most tisztítsák ki s friss fűréssporral és homokkal lássák el.

A kassai állatvédő-egyesület választmánya november 24-én *Arányi Antal* elnök vezetése mellett ülést tartott, amelyen a választmányi tagok csaknem teljes számmal megjelentek. Elnök megnyitván az ülést, jelentette, hogy a közgyűlés óta semmi említésre méltó momentum nem fordult elő, de a tisztviselők a közgyűlés határozatainak végrehajtása körül dicséretre méltó munkásságot fejtettek ki. Ezután *Ravasz István* egyesületi titkár olvasta föl jelentését, melyben először is köszönetet szavaztak *Váczy József* rendőrfőkapitánynak, mivel az állatvédelmi ügyben hozzá érkező jelentéseket és panaszokat mindig a legnagyobb figyelemre méltatja. Megemlékezik a jelentés a madáretető gyűrűk és oduk beszerzéséről és szétosztásáról. Ebben az esztendőben 250 tagsági igazolványt állítottak ki, többféle állatvédelmi könyvet osztottak szét s a helyi lapokban több szakszerű cikket helyeztek el. Szükségessé vált a 28 évvel ezelőtt meghozott alapszabályok módosítása, mely célra szűkebb körű bizottság kiküldését javasolja. Végül elparentálja az egyesület ez évben elhunyt tagjait és tudatja, hogy a közgyűlés óta 25 új tag jelentkezett fölvételre. A választmány az alapszabály-módosító bizottságba az elnökön és titkáron kívül *Fertály Józsefet*, *Herboly Ferencet*, *Legányi Andort* és dr. *Stuhlman Patrikot* küldte ki. Az elnök ezután a fölötti örömeinek

adott kifejezést, hogy a városban mind szembetűnőbb az egyesület működése, ami ugy a tagok lelkes buzgalmának, mint a főkapitánynak és a vezetése alatt álló rendőrségnek köszönhető. A jelentésekből pedig kitűnik, hogy az egyesület a közönség teljes rokonszenvének örvend. Majd három indítványt terjeszt elő: 1. hogy a rendőrök jutalmazása az általuk bejelentett esetek száma szerint történjék; 2. hívassék fel a rendőrhatalóság, intézkedjék aziránt, hogy az Erzsébet-téren állomásozó fuvarosok lovai esős időben pokróccal takarassanak be és 3. hogy a rendőrlégénység oktatásainál, amikor az állatvédelemről van szó, az egyesület egy tagjával képviseltethesse magát. Az első két pontot változatlanul elfogadták. A harmadikat azonban módosították. *Herboly* Ferenc javasolta, hogy *Rátvay* Zoltán rendőrfelügyelő hivatalból foglaljon helyet az egyesület választmányában; *Váczy* József főkapitány pedig kijelentette, hogy bár szívesen látja az egyesület megbizottait az oktatásnál, mégis helyesebbnek tartaná, ha a tagok tartanának előadást a rendőrlégénység előtt a rendőrfelügyelő jelenlétében. A választmány az indítvány harmadik pontját a főlészóalók javaslatai szerint tette magáévá. *Váczy* József főkapitány jelentette még, hogy az igazolványok tulajdonosai nem igen veszik igénybe a rendőrség segítségét, holott a rendőrlégénységnek szigorú utasítása van arra, hogy az igazolvánnyal bírók panaszaik nyomán azonnal járjon el.

A székesfehérvári és fehérmegyei madár- és állatvédő egyesület november 15-én tartotta őszi választmányi ülését Szűts Jenő alispán elnöklete alatt, melyen beszámolt a múlt negyedévi működéséről és előkészítette a téli madárvédelmet. Az állatvédelmi törvények megtartásának szigorú ellenőrzése érdekében az egyesület átiratot intézett a hatóságokhoz és ennek folytán az alispán körrendeletben közölte a főbírákkal és községi előjáróságokkal az állatvédelmi törvények rövid kivonatát, utasítva őket a szigorú végrehajtásra. A városnál az állatvédelem terén magukat kitüntető rendőri közegek számára két 25 koronás jutalmat tűzött ki az egyesület, ami fokozottabb tevékenységre buzdítja a rendőrlégénységet és már is számos olyan esetről számol be, melynek kiderítése csak nagyobb utánjárással volt lehetséges. Az esetekről rendszeres statisztikát vezet a rendőrség és ezek alapján történik év végén a jutalom kiosztása. A nagy közönség körében falragaszok útján, az O. Á. V. E. által küldött falitáblák és madárvédelmi képeslapok terjesztésével szolgálta az egyesület hivatását. Ugyilátszik ennek is megvan az eredménye, mert több esetben a közönség hívta fel a rendőrség figyelmét az állatkinzásokra. A tanév végével az elemi iskolák tanulói között jutalomkönyveket osztott ki, a felsőbb leányiskolában pedig állatvédelmi dolgozatra 10 K jutalmat tűzött ki, melyet Holczer Magda VI. o. t. „Talpas“ című dolgozata nyert el, míg László Mariska III. o. tanuló dicséretben részesült. Hasonló pályadíjat a folyó tanévre Székesfehérvár összes középiskoláiban tűzött ki az egyesület. A téli időszakra etetők felállítását, madárételek beszerzését határozta el a választmány és a Gyermeknaptár minél szélesebb körben való terjesztését. (2545/1913.)

A komáromi állat- és madárvédő egyesület alapszabályait a földmivélsügyi miniszter ur nov. 12-én 116717/XI—4. sz. alatt kelt rendelettel jóváhagyta. (2695.)

A temesvári állatvédő egyesület első előadását Fucsek Sándor városi tanító tartotta „Az ember és a természet“ címmel. Mint az egész előadási programból látható, az állatvédő egyesület nem helyezkedik a kizárólagos állatvédelem szűkebb alapjára, hanem abból indult ki, hogy hallgatóival az egész természetet iparkodik megismertetni. Az előadó abból indult ki, hogy a természet szeretete kihaló felben van s kapcsolatot lát abban, hogy egyidejűleg az emberiség elfásul, erkölcstelen és boldogtalan. Felújítja a régi jelszót: Vissza a természethez. Ezután szépen megrajzolta a szabad természet ezernyi báját, melynek láttára béke és áhitat szállja meg az ember szívét. A lelkes közönség elismeréssel fogadta a sikerült előadást. (2643/1913.)

A kőszegi állatvédő egyesület a helyi állatvédelem előmozdítása céljából az Orsz. Állatvédő Egyesület példájára megbízotti intézményt tervez. (2756/1913.)

A celldömölki állatvédő egyesület az utóbbi napokban nagy munkát végzett. Megrendelt 585 példány Gyermeknaptárt, 200 drb cserép- és 100 darab fa fészekoüt. A Gyermeknaptárakat elosztotta a járás összes iskolái között, hogy a tanítók azokat osszák ki ingyenesen, a jó magaviseletű, szegényebb sorsú tanulók között. Minden iskola kapott még 1 cserép és 1 faodut is, hogy a tanítók megtaníthassák a gyermekeket az oduk helyes felfüggesztésére, kezelésére és ellenőrzésére. Ezenfelül az egyesület tagjainak mindegyike kapott 1 vagy 2 fészekodut s megküldetett nekik az oduk kezelésére vonatkozó nyomtatott útmutatás is. A celldömölki tagok Göttmann Bódog egyesületi elnöknel vehetik át a rájuk eső fészekodukat, ha ilyenre igényt tartanak. (2706/1913.)

HIREK.

A budapesti állatorvosi főiskola állatkórodájában 1912-ben a következő állatok részesültek gyógykezelésben: 2629 ló, 4 szamár, 1 szarvasmarha, 1 bivaly, 2 kecske, 3 sertés, 2481 kutya, 154 macska, 18 házi nyul, 8 majom, 3 mókus, 3 tengeri malac, 2 sündisznó, 54 tyukféle, 2 liba, 1 kacsa, 278 kanári, 188 rigó, 78 mátyás, 34 galamb, 24 papagály, 23 szarka, 8 seregély, 5 stiglic, 4 gerlice, 4 fűrj, 3 csiz, 2—2 pintyőke, pacsirta, pipiske, zöldike és rizspinty, 1—1 fülemile, bagoly, vörösbegy, halászká, rézfoltos galamb, pírók, gólya és ezüstgém.

Egy évi fogházra elítélt állatgyilkos. Egyházi József, a szegedi köztisztasági vállalat alkalmazottja november 30-án azt a megbízást kapta, hogy a huszárlaktanyában összegyűlt hulladékot szállítsa el. Egyházi ki is ment kocsjával, útközben azonban megakadt a lova és a nagy sártengerben, akárhogy is ütötte, nem tudott

megmozdulni. A kocsis végül megunt az ostornyelével való csapkodást, dühében nekiugrott lovának, száját fölnyitotta és teljes erejével megmarkolta a ló nyelvét egyet csavarintott rajta és kitépte. A ló az irtózatos fájdalomtól összerogyott, mire Egyházi a legnagyobb nyugalommal visszatért a telepre és a felügyelőnek jelentette, hogy lova lefeküdt az úton, mert „kiesett a nyelve”. A főállatorvos nyomban kiment a helyszínre, ahol megállapította, hogy a lónak ki van tépve a nyelve. Vallatóra fogták a kocsiszt, aki beösmerte vadállati kegyetlenségét. Értesítették az esetről a főkapitányt, a köztisztasági vállalat vezetőjét, aki rögtön elbocsájtotta állásából a bestiális kocsiszt. A fizetését pedig visszatartotta és mivel így Egyházi lakás és foglalkozás nélkül maradt, a városnak pedig jelentékeny kárt okozott, előzetes letartóztatásba helyezte. A szegedi járásbíró is ma ítélkezett a kocsis felett. Itt is roppant egykedvűen védekezett, hogy ő nem akarta lovának a nyelvét kitépni, csupán megráncigálni, hogy hátha így elindul. A bíróság természetesen nem fogadta el Egyházi együgyű védekezését és a cselekmény kegyetlenségére, főhábortító embertelenségére való tekintettel *egy évi fogságra* ítélte. Egyházi megföllebezte az ítéletet. (2742.)

A Gyulafehérvári Állatvédő Egyesület alakuló közgyűlése f. hó 21-én délelőtt 1/2 11 órakor lesz Majláth G. Károly gróf, v. b. t. t., erdélyi püspök úr jelenlétében. Az ünnepélyes alkalommal az Országos Állatvédő Egyesület képviselője is megjelenik és előadást tart. Az új szövetséges társaságot Altman Gyula kir. állatorvos buzdalmának köszönhetjük.

A lófarkcsontkítás hátrányai gyanánt egy lovastiszt felhossa azt is, hogy azok a lovak, melyeknek farka érintetlen, valamely folyó vagy patak átúszása után a farkuk segítségével gyorsan képesek testüket megszáritani, míg a csonkított farkú lovak hülésnek vannak kitéve.

KÜLFÖLD.

Strucctollak és az állatvédelem. Az angol kormány az állatvédő egyesületek abbéli óhaját, hogy madár-tollak használata korlátoztassék, komoly megfontolás tárgyává teszi. Állítólag meg fogják tiltani a kócsagtollak behozatalát. Ellenben a strucctollak behozatala tekintetében aggályra nincsen ok. A kormánynak külön e célból kiküldött közege megállapította, hogy a Dél-Afrikából behozott strucctollak 80%-át, mintegy 800.000 strucctollból nyerik, melyeket rendszeresen tenyészítik. A tollak csak szárny- és farktollak, tehát nem a testet fedő tollak. A tollakat nem tépik, hanem vágják. A testben maradt tolltöveket csak hónapok múlva távolítják el, midőn beszáradtak és összesugorodtak és fájdalom okozása nélkül emelhetők ki. A madaraknak jó dolguk van és vannak, amelyek 30 éves kort is elérnek. Az Angliába behozott tollak hátralévő 20%-át az afrikai bennszülöttek jobbára elhullott madarakról szedik le.

A yokohámai állatvédő egyesület mint minden esztendőben, úgy az idén is a lovak számára ingyen szalmakalap kiosztást rendezett. A szalmakalapokra a tatani népiskola tanulói az állatvédő egyesületet jelző kezdőbetűket alkalmazták és pedig „S. P. C. A.”, ami arra enged következtetni, hogy itt is az angolok keze működik. A kiosztásnál a legelőkelőbb társaságok hölgyei működtek közre.

Életmentő kutya. Schmidt Ede troppai mérnök a Tierfreund c. folyóiratban elmondja, hogy éjjel kutyája fel akarta őt kelteni és mivel nem reagált, lehúta róla a takarót. A mérnök hiába hessegette a kutyát, ez nem tárgított és a mérnök kénytelen volt az ágyból kikelni, hogy a kutyát más szobába terelje. Eközben vette észre, hogy erős gázzzag terjed a másik szobából, melyben gyermekei aludtak. Berontott a szobába, ahol gyermekei már önkívületben voltak. Még nem volt késő.

Halászat kormoránokkal. Ázsiában és Európa délnyugoti részében igen általános a kormoránokkal, ezekkel a pelikánnal egy csoportba tartozó vízimadarakkal való halászat. A jólidomított kormoránok hihetetlen ügyességgel úsznak, alábuknak, megragadják a halakat és viszik a csónakban ülő halásznak. Hogy a halakat le ne nyelhesék, hosszú nyakukon gyűrű van alkalmazva.

Katonalovak védelme háboruban. Több ízben emlékeztünk meg arról az állatvédő mozgalomról, mely Németországban és Svájcban odairányult, hogy az ütközetekben megsebesülten elesett és gyógyíthatatlan katonalovak szenvedéseiktől gyorsan megszabadítsanak. Az O. Á. V. E. is tett ez irányban lépést a hadügyi kormánynál. Most egy francia állatvédő lap megállapítja, hogy Decroix katonáállatorvos volt az, aki már 1866-ban mint első szólalt fel ez értelemben.

Lovak farkcsontkítása Nagybritanniában. A londoni kir. állatvédő egyesületnek jelentése szerint a hadügyminiszter államtitkára, Mr. George Greenwood, egy állatvédő interpelláció következtében kijelentette, hogy a hadügyi kormány már most a lehetőségig megszorítja a csonkított farkú lovak alkalmazását és 3 év múlva egyáltalában nem vásárol többé ily lovat.

A londoni kutya,

Irta: Ráth-Végh István.

Sehol a világon úgy meg nem becsülik a kutyát, mint Londonban. Az idegen elneveti magát, mikor a Hyde-Park egyik rejtett sarkában apró sirokra bukkan s az őt megmagyarázza, hogy ez a *kutyamentő*! Pedig csak első percre tűnik fel tréfának a jól gondozott 300 sírhely, végre is a kegyelet mégis csak kegyelet marad. Van abban valami megindító, mikor szép szőke asszonyok eljönnek meglátogatni és virággal behinteni a

márványtáblás apró sírokat, hol a kicsiny Tippó vagy a hűséges öreg Nigger teste porladozik. Ime pár példa a sírfelírások közül:

„In ever loving memory of little Nellie.“ (A kis Nelliének, örök szerető emlékezetül.)

„Sleep on, dear little faithful heart.“ (Aludjál békén, kedves hű kicsi szív.)

Angol felfogás szerint ez teljesen rendjén van. Sőt a St. Paucras temetőben még érdekesebb síremléket találunk. Ugyanis egy William French nevű ember kimentett egy kis fox terriert a vízből s közben maga belefuladt. Sírjára a felirat szerint „London kutyái“ állítottak díszes sírkövet. Nálunk nevetnének ezen, de az angol ember nem lát benne kegyeletsértőt és meghatva szemléli a síremléket.

De meg is érdemlik a londoni kutyák a kegyeletet. Ha végigjárjuk az utcákat, minduntalan oly minőségben találkozunk a londoni kutyával, mint „aki“ hasznos tagja a társadalomnak. Az utcasarkokon gyakori alak a vak koldus s mellette csodás türelmességű kutyája. Órák hosszat ül az eb mozdulatlanul gazdája mellett, lesve a pennyket, miket jó emberek hullatnak az övéhez kötött perselybe. Azután megindul a kutya és a póráz végét tartó vakot csodás biztonsággal vezeti át a kocsiforgatagon.

A délafrikai háború alatt a sebesülteket segélyző egyesület valóságos brigádot szervezett kolduló kutyákból s ezek ezeket szedtek össze jótékony célra. A paddingtoni pályaudvar előtt „Tim“ gyűjti a pénzeket a vasuti hivatalnokok özvegyei és árvái javára s a derék kutya ez ideig több mint 24000 koronát szerzett. Egy másik kutya, a híres „London Jack“ szintén sok pénzt koldult össze földi életében s hálából holta után kitömték és most a Waterloo-pályaudvaron őrzik tüveg-szekrényben, nevét és tetteit pedig érc tábla örökíti meg.

De nem is jár a londoni utcán sintér! A gazdátlan ebeket a rendőrség beszállítja a battersea-i kutyaotthonba s ott addig vigyáznak rá, míg gazdája nem jelentkezik. Ha hosszú ideig nem mutatkozik a kutya tulajdonosa, úgy eladják, vagy elajándékozzák; csak a beteg állatokat pusztítják el méreggel. Évenként nem kevesebb, mint 22000 kutya fordul meg ebben a négy-lábú lelencházban.

Ime, még sem olyan rideg emberek azok az angolok. Aki így szereti, kiméli és védi az állatot, az rossz ember nem lehet.

TARTALOM: Az Országos Állatvédő Egyesület szives figyelmébe. — Az Országos Állatvédő Egyesület tisztelt nőtagjaihoz. — Madárvédő előadások vetített képekkel. — A Munkácsi Állatvédő Egyesült megalakulása. — A természetvédelem nemzetközi kongresszusa Bernben. — Madárpusztítás a kalapdészért. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* Jelentés az Országos Állatvédő Egyesület választmányának és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának 1913. november 12-én tartott együttes gyűlésére. — Jelentés az Orsz. Állatvédő Egyesület megbízottainak 1913. november hó 20-án d. u. 6 órakor az O. M. G. E. tanácstermében tartott őszi értekezletéről. — *Az Országos Állatvédő Egyesült köréből:* A vallás-és közokt. miniszter és Gyermeknaptárunk. — Felhívás a szövetséges egyesületekhez. — Beérkezett pályaművek. — A cserkészekkel való összeköttetésünk. — Az Országos Népoktató Egyesület. — Községi közigazgatási tanfolyamok. — Fészekodvak adományozása. — Állatkínzás és madárüldözés. — Az Országos Állatvédő Egyesület új tagjai. — Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába belépett. — Ajándék. — *A szövetséges egyesületek köréből:* A Kolozsvári Állatvédő Egyesület évi közgyűlése. — A Hontvármegyei Állat- (és madár) védő Egyesület. — A kassai állatvédő egyesület választmánya. — A székesfehérvári és fehérmegyei madár- és állatvédő egyesület. — A komáromi állat- és madárvédő egyesület. — A temesvári állatvédő egyesület. — A kőszegi állatvédő egyesület. — A celdömölki állatvédő egyesület. — *Hírek:* A budapesti állatorvosi főiskola állatkórodájában. — Egy évi fogházra elítélt állatgyilkos. — A Gyulafehérvári Állatvédő Egyesület. — A lófarkcsontkítás hátrányai. — *külföld:* Strucc-tollak és az állatvédelem. — A yokohamai állatvédő egyesület. — Életmentő kutya. — Halászat kormoránokkal. — Katonalovak védelme háboruban. — Lovak farkcsontkítása Nagybritanniában. — A londoni kutyák.

Szerkeszti FODOR ÁRPÁD áll. főgimn. tanár,
az O. Á. V. E. főtítkára, felelős szerkesztő.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

MADAY IZIDÓR. **Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon.** Ára 1 kor.

Ugyanaz, német nyelven. Ára 1 kor.

MADAY-CERNEL. **Madárvédelmi törekvések Magyarországon.** Ára 3 kor.

Ugyanaz, német nyelven, 2 kor. 40 fill.

MONOSTORI KÁROLY. **Lógondozás.** Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. **Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen.** 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. **Ne bánts az állatot! A állatvédő törvények példákban.** 80 képpel. Ára 3 kor

K. NAGY SÁNDOR. **Állatvédők törvénykönyve.** Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. **A latorcavölgyi pap.** Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. **Elbeszélések az állatvilág köréből.**

Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

B. BÜTTNER LINA. **Szabadság földön, égen!** Elbeszélés az ifjúság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.

CERNEL ISTVÁN. **Az okszerű madárvédelem eszközei.** Ára 30 fill.

RÓNA JENŐ. **Állattani olvasókönyv. I. rész 3 kor., II. rész 3 kor. 50 fillér.**

